

Къумпыл Мурат Адыгеим щыщ ныбжыкIэхэу Москва щеджэхэрэм аIукIагъ

Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпыл Мурат Адыгеим щыщхэу Москва дэт ашьэрэ еджапIэхэм ястудентхэм зэукиэгъу адьриIагъ. Чыдагъэмрэ газымрэкэ Урысые къералыгъо университетэу И.М. Губкиним ыцIэкэ щитым изал ар щыкIагъ.

Адыгеим и Лышхъэу занкIэу дэгүү щынхэм пае студенти 100-м ехуу къекIуагъ. Къумпыл Мурат къызэрхийгъэштигъэмкIэ, а чыпIэр къызэрхахыгъэм ошIе-дэмышигъэ хэльэп. Адыгэ Республикаем и Лышхъэрэ мы университетын иректорэу Виктор Мартыновым икыре ныбжыкIэхэр а ашьэрэ еджапIэм чэхханхэм пае чыпIэхэр къафыхагъэхийнээ ашынным иамал тегущиагъэх.

Республикэм илацхэм анаэ къызэрхатырагъэтэрэм пае зэрафэрэзэр Виктор Мартыновым къыуагъ ыкчи къихигъэштигъ кадрэхэм ягъэхазырынкIэ, сэнаущыгъэ зыхэль ныбжыкIэхэр къихэгъэштигъэнхэмкIэ, научнэ-ушетын Iоффшеноир зэдагъэцэкIэнхэмкIэ язэдлэхжэнигъэ тапэкIи наху зиушомбгууным зэрэшгүгъирэр. Ашьэрэ еджапIэм иректор ныбжыкIэхэм зафигъэзагъ, уштэн къинхэр зэпаачинх зэральэхийнкIэ, Москва иапшьеэр пэрэйт еджапIэхэм зэрчэхсэмкIэ афэгушуагъ.

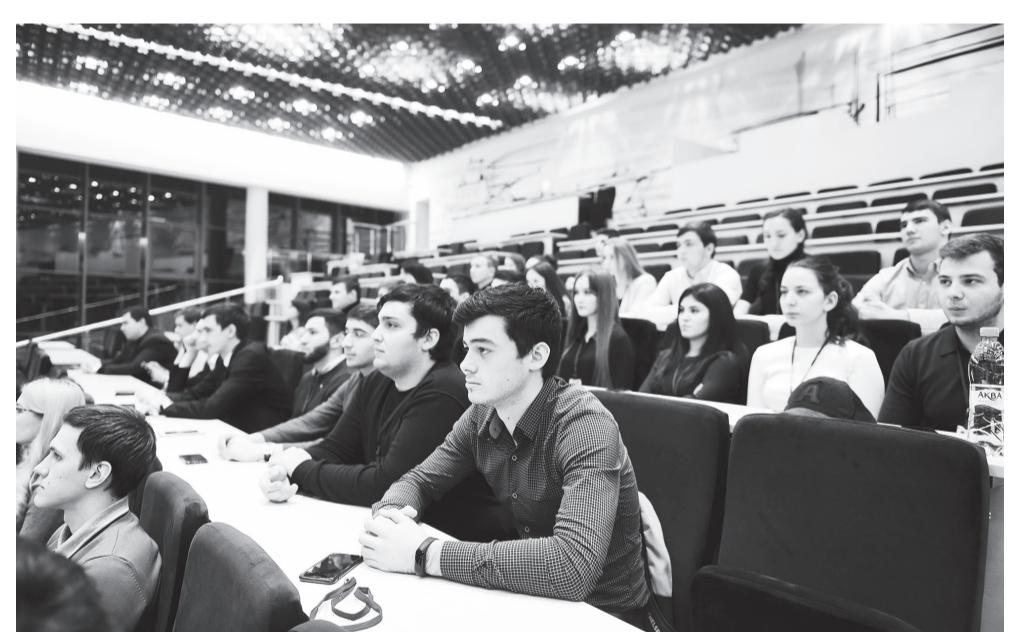
Адыгэ Республикаем и Лышхъэрэ Адыгэ Республикаем иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации илэшхъэстэу Тхакууци Мурат, Адыгэ Республикаем гъесэнгъэмрэ шIенгъэмрэкэ иминистрэу КIэрэцэ Аңзаур, Адыгэ Республикаем псачуыгъэм икъэххумэнкIэ иминистрэу Мэрэтикъо Рустем, Адыгэ Республикаем экономикэ хэхъонигъэмкIэ ыкчи сатуумкIэ иминистрэ ишьэрэйхэр зыгъэцэкIэрэ Къуанэ Аңзаур студентхэм адьриIэгъэ зэдэгушыгъэгъум хэлжэхагъэх.

Пстэуми апэу, зэдэгушыгъэгъур рамыгъажьээ, Адыгеим, гъехъагъеу аш илэхэм ыкчи зэшуюхын фэе пшьэрэйхэрэ.

реждениехэр, спорт псэуальхэр ашыгъэх, общественнэ чыпIэхэр ыкчи щагухэр зэтырагъэпсихагъэх, инвестициехэр нахыбэу къаалэххэх зэрхуу-гъэм шуагъэу къыхыгъэм, социальнэ ыкчи нэмэгдэхэр проектышхохэу зэшуюхагъэхэм ар къатегущиагъ. А пстэуми яшуагъэ къэкIощт рестобликэр ихэхьоногъэхэр наху лъэгэпэ иным нэсынхэмкIэ. Адыгеим щыпсэурэ цыиф лъэпкъ зэфэшхахфхэм зэгурьоногъэрэ мамырныгъэрэ азыфагу зэрильям, политики зыпкытиныгъэрэ зэрэштиэм яшуагъэхэм социальнэ-экономикэ хэхъонигъэрэ лъыкIотэнхэмкIэ, гухэлтыкIэхэр

шыгъэнхэмкIэ амалышуухэр щыIэх. Хабзэм икуулыкIуухэм джыри пшьэрэйхэрэ зэшуюхын фэеу къалышиль, гъэсэнгъэм, псачуыгъэм икъэххумэн, производствэм, инфраструктурэм ыкчи нэмэгдэхэр ахэр япхыгъэх. Социальнэ политикэм ылъэнхыкокIэ пшьэрэйхэр щыгъэнхэм атэгъэпсихагъэу цыифхэм яшыIакIэ нахушиу шыгъэнхэм, ахэр наху бэгъашIэ хуунхэм атэлтытэгъэ программхэм ягъэцэхэн лъагъэхтэшт.

«Урысые Федерации и Президент къыгъэуцугъэ пшьэрэйхэр юзэшюхын зэкIэми ткIуачIэ ет-

къыпышылхэм афэгъэхыгъэ документалынэ фильмэм студентхэр рагъэплтыгъэх. Къызщыхуугъэхэе чыпIэм ишыIэнхэм ильзэнхэм зэфэшхахфхэм ашлогохъэштэгъонэу студентхэр къаалэупчагъэх.

Зэдэгушыгъэгъур гъэшIэгъонэу, куоу гъэпсигъяагъэх. Къумпыл Мурат Адыгеим хэхъонигъэу ышIахэрэм, мы аужырэ лъэхъаны нахышшум ылъэнхыкокIэ ашфэхүре зэхъокынгъэхэм афэгъэхыгъэу къафилотагъ. Гъогу километрэ шьэ пчагъэ агъэцэкIэжьыгъ ыкчи ашыгъ, цыифхэр зычIэсигъщх унэхэу квадрат метрэ мин пчагъэ агъэпсигъ, симэджехэр гъэсэнгъэ зыщарагъэгъотирэ уч-

хылIэн, Адыгеим щыпсэурэ цыифхэм яшыIакIэ нахушиу хуунхэм тадэлжээн фэе. Цыиф пшьэрэйхэрэ пээчч щыIакIэ-пээжкIэ тэрээ дэлхийн пае амалтуу тиIэр зэкIэ дгъэфедэнх ары тигүхэлтээр. Мыц дэжсүм мэхханэхко зиIэр цыифхэм цыххэе къытфашиныр, унашюхэм яштэнкIэ тызэрыгъозэр еплыкIэу ахэм яIэхэм таакыпкырыкIынхар ары», — къыхигъэштигъ Адыгэ Республикаем и Лышхъэ.

КIэлэцыкIуухэм ягъэсэнгъэрэ яхэхьоногъэрэ ары Республикаем ихэбзэ къулыкIуухэм яовшIэнхэмкIэ ашьэрэ мэхханэ зэрэтийрэр. Къумпыл Мурат къызэрхийгъэштигъэмкIэ, гъесэнгъэмкIэ гъехъагъэхэр ашынхэм пае зэфэдэ амалхэр зэкIэми Адыгеим щаратых.

(ИкIэух я 2-рэ н. ит).

Къумпыл Мурат Адыгеим щыш ныбжыкІхэу Москва щеджэхэрэм аЛукІагъ

(Икіеух).

Мылькумрэ техникамрэ алъенкыокі еджапілехэр зэрэзетырагъэпсыхъэхэрэм даклоу гэсэнгьэр нахьышоу зэхэшгээ зэрхъущтэм иамалхэм ренэу яусэх.

«Мыңкіл щысузу къеб-гъельгъон пълекъыщт балли 100 къэзыхъыгъэхэм республикам икъэлэ шихъалэ илкылохэм ямызакъо, нэмикі үудзыгъэ исуплехэм адэсхэрэ зерхэфагъэхэр. Енэгүягъо ац фэдэхэр шьори къышуухтхэкі», — къылуагъ Къумпыл Мурат студентхэм закынфигъаззэ.

Зэдгүштігэйум ильхъян инвестициихэм, финанс политикам, дотациехэм къақлеңчыгъэным, экономикам хэхъоныгъе егъашыгъэным ыкіл нэмикіхэм анэсигъэх. Гүшүлээ пае, шольтырхэм яххъоныгъэхэм амалэу щылехэм анэсигъэх. Инфраструктурнэ тофыгъо инхэу стратегическэ нэшанэ зилхэм язэштохынкэ шольтырхэм акычай зэдирхыхылэнхэм мэхъанэхшо илэу щыт.

Республикам ирпредприятияхэм, зеконым, инфраструктурэм, энергетикам, тыхъэзыуцухъэрэ дунаир къэхъумэгъэным, анахъэу етланы чыопс чынпілехэу тиналае нахь зытедгъэтын фау щытхэм ыкіл нэмикіхэм атегушигаагъэх.

Адыгэ Республикаам и Лышхъэ зэдгүштігэйум ильхъян анахъэу ынаа зытэригъэтыгъэхэм ащищых ныбжыкіхэм политикиреспубликам зэрэштихыраштырэр, лъепкъ культурэр, шэн-хабзэхэр, бзэр къэхъумэгъэнхэр. Къумпыл Мурат студентхэр къещакло зыфхъугъэ тофхъэбээ заулхэм адригъэштагъ ыкіл анахъэу шуаагъе къэзыхъын фэдэу зытшугъхэрэмкэ иштуагъе аригъэкынэу ыгъэгүгъагъэх.

«Ио хэлтэп, шьори, тиньбыжыкІ чанхэр, Адыгеим нахьиштум ылъэныкъокІ зэхъокыныгъэхэр фэхъунхэм зыгукІ фаблэхэрэр ары гүзэлпІешхохэр зэт-пхыхэрэр. Адыгэ Республикаам пынкІзу социаль-нэ-экономик хэхъоныгъэшиштум пае ныбжыкІхэм яакъыл, ялпІешнгъэ гъэфедагъэ зэрхъу-

щым мэхъанэхшо етэты», — къылуагъ Къумпыл Мурат.

НыбжыкІхэр ыпэкІ лышкІотэнхэмкІ зэнкъокъоу «Урысыем ипащхэр» зыфилорэр амалыштоу щыт

Адыгэ Республикаам и Лышхъэу Къумпыл Мурат Москва дэт апшъэрэ еджапілехэм ясту-

Адыгеим щышхэм проектым тэрекло хэлэжьагъэхэу зэнкъокъум гъэхъагъэхэр щызышыгъэхэр тофшапілехэм альхагъэх. Апэрэ зэнкъокъум ифиналныкъорэ ифиналрэ нэсигъэхэр Адыгеим икадрэ резерв хагъэхагъэх. Ахэм ашышхэм джидэдэм къэралыгъо хабзэм икульхуухэм пээшэ һэнатхэр, һэнэтэ шыхыаагъэр ащаыгъых.

«Зэнкъокъум уацытекІонир зэрэмынсынкІагъор къызгурэло, тиреспубликэ щытэу ац хэлажьэрэ нэпч тифэгумэкы. Зиоф

дентхэм адригъэштагъ ызэлкігэйум къыхахыгъе сэнэхъатым ныбжыкіхэр щылтыкіотэнхэмкэ ашэн фаяхэм щатегушыагъэх.

НыбжыкІхэм Республикаам ишаагъе упчэу къыратыгъэхэр анахъэу зыфэгъэхыгъагъэхэр һэнатхэм щылтыкіотэнхэмкэ ашэн, пашэм шэнэу хэлтын фаяхэр ары.

Адыгэ Республикаам и Лышхъэ эзэрилтырэмкэ, сэнэхъат гъэнэфагъэм гъэхъагъэ щашынхэм бэ иштикагъэр, ныбжыкіхэр һэнатхэм щылтыкіотэнхэмкэ непэ амалыбэ щыл. Урысые зэнкъокъоу «Урысыем ипащхэр» зыфилорэр ахэм зэу ащищу Адыгэ Республикаам и Лышхъэ ылтыгъагъэр. Урысые Федерацием и Президентээ Владимир Путинир къещакло зэрэфхъугъээм тетэу апэрэу ар гъэрекло зэхажагъ. Аш девизээ илэр — «Пашэу къэхъухэрэп. Ахэм ясатыре ухэуционэу игъо хуугъэ».

Къумпыл Мурат зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, ныбжыкіхэм зыкызыштумынкэ, технологиякіхэм зафагъэсэнымкэ, һэнатхэм щылтыкіотэнхэмкэ зэнкъокъу амалыштоу щыт.

хэм зягъэушомбгульгэенным ар тегъэпсыхъагъ.

Джаш фэдэу Адыгэ Республикаам и Лышхъэ зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, Адыгеим щыш ныбжыкіхэр дунэе, урысые ныбжыкіхэм форум зэфшхъафхэм яшыпкъэу ахэлажьэх. Сэннаущыгъэ зыхэль ныбжыкіхэм якыхэгъэшынкэ слетэу «Фышт» зыфилорэрэ республикам щызэхашэх. Ныбжыкіхэр аш фэдэ тофхъафхэм чанэу ахэлажьэх: мыгъэ нэбгырэ 300 фэдиз аш хэлэжьагъ. Гъэреклорэм егъэшагъэмэ, фэдитуклэ ар нахыб. Къумпыл Мурат волонтер движениеу «Тльапсэ къэтыухъумэн» зыфилорэр аш щызэхашэнэу мыгъэ игъо ыльзэгүгъ. Ар анахъэу зыфытегъэ-

шэлпілэ чыпілэ мини 2,8-рэ фэдиз Адыгеим щызэхашэнт. Бизнесым хэхъоныгъэ егъашыгъэнымкэ иштикігъэ амалхэр зэрхъэх, тофшэнэир езыгъэжъэгъекэ предпринимательхэм къэралыгъо һэлгэгэй араты. Адыгэ Республикаам и Лышхъэ зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, агросекторым зыщызыштумынкэ зышигъохэм сидигүш тоф зыщашиэн чыпілэ агьтотьш, технологии пэрытхэр зыщагъэфедэрэ агрономирем джыдэдэм мэхъанэхшо раты. Гүшүлээ пае, лэжээнэир езыгъэжъэгъекэ фермерхэрэ унэгъо былымэхьо фермэхэм хэхъоныгъэ язэшыгъэнымрэ алае мы аужырэ ильэс 7-м къыклоц сомэ миллион 430-м ехъурэ грантхэр аратыгъэх.

псыхъагъээр чыопс, культурэ-тарих къенир къэхъумэгъэнэир ары. Адыгэ Республикаам и Лышхъэ Москва дэт апшъэрэ еджапілехэм ачлэс студентхэм къяджагъа движением къыхэлэжъэнхэй.

Зэдгүштігэйум икіеухым Къумпыл Мурат дэйбуу еджэнхэу, ямурад яшыпкъэу фэхонхэу, ясэнхъят щылтыкіотэнхэм пас чаныгъэ къызхагъэфенэу студентхэм ариуагъ.

Адыгеим и Лышхъ: «Тыдэрэ лъэныкъуи шІэныгъэ инрэ гъэсэнгъэшхорэ зиЭ творческэ специалистхэм ташыфэнкъу»

Адыгэ Республикаам и Лышхъэу Къумпыл Мурат Москва щылээ студентхэм заоклэм, республикам непэклэ къидэхъу-гъэхэм, Адыгеим хэхъоныгъэ юшынкэ амалэу илэхэм атегушигаагъэх.

Зэлүкігъум хэлэжьагъэхэм къатыгъэ упчэхэм азынкъо нахьыбэр зыфэгъэхыгъагъэхэр апшъэрэ еджапілэ къызауххэ тофшапілэ чыпілэхэм якъэгъотынкэ амалэу щылехэр ары. Къумпыл Мурат къызэрхигъэшыгъэмкэ, һэнэлэсэнгъэшхо зыхэль специалистхэм Адыгэир афэнкыу, ныбжыкіхэм яльэнкъо къагъээжкы, республике гупсами, зэрэхгээгоу федэ къафахыз тоф ашэ аш шоигуу.

Инвестициихэр нахьыбэр къыхъалханхэм джидэдэм лъэшэу Адыгеим анаэ щытэргъэты. Проект 11-мэ яхырышын дэлжэхэй, ахэм яшуагъэкэ тоф-

Федеральнэ программэу «Земский доктор» зыфилорэм ихырьшини лъягъэктогъ, а программэм ишуагъэкэ республикам ирайонхэр зыфыщыкіэштэгъээ врач специалистхэм япчагъэ нахь маклэ хъуль. 2017-рэ ильэс 58-мэ сомэ миллион зырыз зэтигъоу араты. Мыгъэ программэу «Къоджэ фельдшер» зыфилорэри пхыращэу рагъэжьагъ. Аш диштэу специалистхэм сомэ мин 500 зырыз араты. Республикаам икъоджэ заулэмэ ящыкігъэ фельдшерхэр афагъэктогъ. Псаунгыгъэм икъеухъумэнкэ дунээ зэдэлжээнэгъэм пынкіэу зырагъэушомбгүү. Врачхэм дунам иклинике анахь дэгүхэм стажировке ащарагъэхынэу рахуухь.

«Республикэр врачхэм, къэлгэгъаджэхэм, програмистхэм, инженерхэм, технологхэм, агрономхэм, дизайнхэрэми афэнкыу. Тыдэрэ лъэныкъуи шІэныгъэ инрэ гъэсэнгъэшхорэ зиЭ творческэ специалистхэм ташыфэнкъу»

Адыгэ Республикаам и Лышхъэу Къумпыл Мурат Москва щылээ студентхэм заоклэм, республикам непэклэ къидэхъу-гъэхэм, Адыгеим хэхъоныгъэ юшынкэ амалэу илэхэм атегушигаагъэх.

Зэлүкігъум хэлэжьагъэхэм къатыгъэ упчэхэм азынкъо нахьыбэр зыфэгъэхыгъагъэхэр апшъэрэ еджапілэ къызауххэ тофшапілэ чыпілэхэм якъэгъотынкэ амалэу щылехэр ары. Къумпыл Мурат къызэрхигъэшыгъэмкэ, һэнэлэсэнгъэшхо зыхэль специалистхэм Адыгэир афэнкыу, ныбжыкіхэм яльэнкъо къагъээжкы, республике гупсами, зэрэхгээгоу федэ къафахыз тоф ашэ аш шоигуу.

Инвестициихэр нахьыбэр къыхъалханхэм джидэдэм лъэшэу Адыгеим анаэ щытэргъэты. Проект 11-мэ яхырышын дэлжэхэй, ахэм яшуагъэкэ тоф-

Адыгэ Республикаам и Лышхъэ ипресс-къулыкъу

КъыткIЭХЪУХЪЭРЭ ЛЭУЖХЭМ ЯПIУН

Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпыл Мурат АР-м инахъижхэм я Совет итхаматэу Гъуклэл Нурбый тигуасэ зэлуклэгьоу дыриагъэм юфыгъо зэфэшхъафхэм щатегушылагъэх. Юфтихъабзэм хэлэжьагь Адыгейм и Лышхъэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрации ипащэ игуадзэу Мэшлэкъо Хамед.

Нахъижхэм къаэтыре юфыгъохэм, гумэкыгъохэм атегушыгъэнэм, ахэр дэгээзэйжыгъэнэмкэ амалэ ѿшхэм яусэгъэнэм фытегъэпсыхъэгъэ мыш фэдэ зэлуклэгъухэр зэхашэнэр шеншиш зерафхъугъээр АР-м и Лышхъэу пэубэл къыхигъэшгъэ. Советын изэхэсигъохэм языфэгъэхъазырын республикан игъэцэклэхэз къулыхъухэр хэлэжьэнхэ, организацием зэхъиньгъэу дырьлэр джыри нахь агъэпытэн зэрэфаер хигъэунэфыгъэ. Мы лъэныкъомкэ ведомствэхэм юфшэнэр нахь агъэлэшынэу къафигъэптыгь.

— Нахъижхэм я Советэу рес-

публикэм юф ѿшышилэрэ анахь лъытэнгъэширо зи-фашилэрэ общественэ организацехэм аицци. Аиц къэбарду къиткIигъахъэхэрэ зэфэ-тэхъисыжных, анахьэу тинаил зытетидзэн фэе лъэныкъохэр тэгъэнафх. А истэуми та-кынкырыкилээ унашьохэр тэшилых, — къылуагь Къумпыл Мурат.

Гъуклэл Нурбый къызэриуагьэмкэ, Советын иигъэкотыгъэ зэхэсигъоу

зэхашштим юфыгъуитумэ ащахэппльэнхэу агъэнафэ. Ахэр: ныбжыкIэхэм ягъэджэн ыкы ахэм юфшэнлэ чылгэхэр ягъэгъотыгъэнхэр, къыткIэхъухъэрэ лэуухжэр зэрифшшуашэу плюзэнхэмкэ литературам мэхъанэу илэр. Джащ фэдэу джыре уахьтэ юф зыдашьэрэ лъэныкъохэм, пшъэрлыхэм Советын итхаматэ кIэклэ къатегушылагь.

— НыбжыкIэхэм афытегъэ-псыхъэгъэ Юфтихъэбээ зэфэшь-хвафхэр Адыгейм ѿшхэм аицци, шэхъэшьохэм адшиштэрэ гъэсэнгъэ, шИэнгъэ куухэр з-

рагъотыщхэм тыпиль. Мыш дэжсывм пишьэрэль шъхьаэу зыфэдгэуцужысырэр экономикэм иицкIэгъэ специалистхэм ягъэхъазырын тыдэлэжъэ-нир ары. АицкIэ мэхъанэшко зиIэ зэнэкъою «Урысъем илидерхэр» зыфиIорэм кыды-хэлъитэгъэ шъольыр Юфтихъабзэу «Адыгейм илидерхэр» зицIэр зэхэтицэн гүхэлти, — къылуагь Къумпыл Мурат.

НыбжыкIэхэр непэ зыгъэгумэкыре юфыгъохэр, ахэр зыфаехэр, пшъэрлыеу зыфагъэуцужыхэрэ зэгъэшгъэнхэр, ягушиэхэр, ягукеэхэр ѿшхэм щылхырацын амал ялэнэм мэхъанэшко илэр республикэм ипащэ ылтыгь. Ахэр зэшохыгъэнхэм анаэ зэрэтырагъэты-щыр къылуагь.

ТХЬАРКЬОХЬО Адам.

АР-м и Парламент

Лъэныкъо зэфэшхъафхэм...

АР-м и Къэралыгъо Совет – Хасэм я XXXIX-рэ зэхэсигъоу тигуасэ илагъэм АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат хэлэжьагь. Юфтихъабзэр зэращагь Парламентым и Тхаматэу Владимир Нарожнэмрэ ащ игуадзэу Шъэо Аскэррэ.

Повесткэм щагъэнэфагъэхэм атегушыгъэнхэр рамыгъажьээ, блэклигъэ тхамафэм, чъэпьюгъум и 17-м, къалэу Керчь къыщыхъугъэ тхамыкIагъом хэкодагъэхэм зы таекъикърэ депутатхэр афэшыгъуагъэх. Нэужым юфыгъоу зытегушылагъэхэм аицци спирт хэмийтэу, ау узгъэчфыре шонхэм (тонизирующие) язырыз щэн фэгъэхъыгъэ законым зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэр. Ахэр гъэсэнгъэм ыкы медицинэм, культурэм, спортым учрежденихэм, кIэлэцькIухэр зыщалгъэхэм, зиххэгъэхэр юфтихъабзэхэм аицци уагъэкынхэ фимытхэу законым къышцо, ау ар зыкуорэм пшъэдэкынхэ ыхынину итхагъэп. Джащ а пшъэдэкынхэ ыгъээнэфэгъэнэу ары зэхъокыныгъэхэм къащыдэлтигьагъэ. Депутатхэм ащ дырагъэштагь.

АР-м щаштэгъэ хэбзэгъэуцугъэу транспортым ихбзэлахъхэм афэгъэхыгъэм ия 2-рэ статья зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэми тегущылагъэх. АР-м финансхэмкэ иминистрэу Долэ Долэтбый къызэриуагъэмкэ, автомобилым имаркэ елтыгъэу проценти 5-м нэс хэбзэлахъхэм къааххэштагь. Мыш дэжжым къыщыхигъэшгъэ транспортым кIэхэм хэбзэлахъэу Адыгейм ѿшхэмфагъээр Къыблэ Федеральнэ шьольырым исубъектхэм аштырэм зеранахь маклэр

ары. Мы зэхъокыныгъэхэм афэгъэхыгъэ законри депутатхэм аштагь.

Пенсионерир ээрыгсэн ыльэкынхэхэм ахьщэ анахь маклэрэ зэхэсигъом щагъэнэфагь. 2019-рэ ильэсэм ар сомэ 8138-рэ зэрэхъущтагь.

Джащ фэдэу къэралыгъо гражданскэ

къулыхъум, пхээм нэмыхкIэу мэзым къыхэкхэрэм, административнэ хэуки-ногъэхэм, чылгээ зыгъэлоришэжыпIэхэм, промышленнэ политикэм, АР-м итогу фонд, унагьоу кIэлэцькIур ыпрунэу и льыптигээнэу зыштагъэм мазэ къэс ахьщэ тынэу къыфаклорэм, социальнэ фэло-

фашхэм ягъэцкIэн, нэмыхкIэхэм афэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэхэм зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм афэгъэхыгъэ законопроектхэм, законхэм депутатхэр ахэлпльагъэх, аштагъэх.

УФ-м и Кодексэу административнэ хэукионгъэхэм афэгъэхыгъэхэм, къэралыгъо ыкы муниципальнэ юфхэм алае закупкэхэм алъэныкъохээ зэзээтынгъэхэм язэдыхкIэтхэн исистемэ хэхьлэгээ федеральнэ законым зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм ехьгээ джэлсалэхэр УФ-м и Къэралыгъо Думэ и Тхаматэу Вячеслав Володиним фэгъэзэгъэнхэмкэ унашьохэри аштагъэх.

Мысхэм анэмыхкIэу фэтэрибэу зэхэт унэхэм ычи нэмыхкIэзэуплэхэм ачэсхэм псеуплэ-коммунальнэ фэло-фашхэм афэгъэцкIэгъэнхэмкэ шапхээ ѿшхэм зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм фэгъэхыгъэ джэлсалэ УФ-м псеольшынхэмкэ ыкы псеуплэ-коммунальнэ хъыз-мэтымкэ иминистрэу Владимир Якушевым фэгъэзэгъэнхэм АР-м и Парламент идепутатхэр кIэцкIо фэхъугъэх. Шапхэхэм къызэращыдэлтигъэнхэмкэ, псеу, электроэнергиеу, гъэстыныхъэ шхуантэу агъэфедэрэ зыфэдизир къэзыгъэлэгъорэ приборхэм фыкьогъэ цыкыу горэ ялэ зыхьукIэ, ахэр къэзытырэ къулыкъухэм цыифхэм пшъэдэкыжь арагъэхын фитых. Ар къызфагъэфедээ, счетчикым къыгъэлэгъуагъээр нэмыхкIэу къафалтыгъэ хуугъэ. Аш фэгъэхыгъэ тхъаусыхэ тхыльэу хэдзаклохэм депутатхэм къараахыилэрэ зэрэбэдээр ары джэлсалээр агъэхъазырным ушхъягъоу фэхъугъээр. Мыш фэгъэхыгъэ унашьори зэхэсигъом щаштагь.

ХҮҮТ Нээсээт.

Урыс культурэм и Мафэ Адыгейм ѿшхагъэунэфыкIыщт

2018-рэ ильэсэм чъэпьюгъум и 26 — 27-м урыс культурэм и Мафэ Адыгэ Республикаем ѿшхагъэунэфыкIыщт.

Урысые Федерацием икъэралыгъо программэу «Лъепкхэм афэгъэхыгъэ къэралыгъо политикэм ипхырышын», Адыгэ Республикаем икъэралыгъо программау «2014 – 2021-рэ ильэсэм лъепкь зэфыщыкIэхэр гъээптигъэнхэр, цыифхэм патриотичесэ пүнүгъэ тэрээ ягъэгъотыгъэнэр» зыфилхэрэм атегъэпсыхъгъэу и юфтихъабзэр зэхаш. Лъепкь юфхэмкэ Федеральнэ агентствэри ашкэлэштагь. Адигэ

Республикэм Тэмыр Кавказымрэ аштырэ лъепкхэм культурэ зэхъиньгъэмкэ оптигь, амалэу ялэм ехьилэгъэ конференции зэхашэнэу раахьухэ. Секции-итумэ юф аштагь. Тэмыр Кавказым ѿшхэм якультурэ лъепкхэм ятирихэрэ якультурэ афэгъэхыгъэ юфыгъохэр алэрэм къыщаштагь. Урысие культурэм лъепкхэм культурэ хабзэхэмрэ якызыэтгээ нэжжин ехьгээ юфыгъохэм язэшхохын джыре уахьтэ диштэрэ еклонлакIэхэр къызэрэфагъотыгъэ шыкIэм ятлонэрэ секцием ѿшхагъэунэфыкIыщт.

ГъЭСЭНЫГЪЭМРЭ

Кілэеңаджэхэм яшіэнүгъэхэм зыщахагъэхъорэ
Адыгэ республикэ институтым ыныбжь ильэс 80 хъугъэ

Методикэмкэ хэку Ioфшілпэ 1938-рэ ильэсүм мэзэем и 1-м кыщегъэжъагъэу Ioф зышштыгъэм ычылпэкэ шатын хэт нэбгырппл зыщилэжъэр Ioфшілпэ «Кілэеңаджэхэм яшіэнүгъэхэм зыщахагъэхъорэ Адыгэ хэку институткэ» зеджагъэхэр 1940-рэ ильэсүм мэльфэгъум и 1-м кызызэуахыгъ. Аш ыныбжь ильэс 80 хъугъэ.

Пшъэриль шыхаалу аш фагъеңуцугъагъ еджаплэхэм ящахъэмрэ Кілэеңаджэхъэмрэ яшіэнүгъэхэм ахагъэхъонир, яофтшілнкэ теориемрэ практикэмрэкэ зэрагъэхъотыгъэ амалхэр гъэптигъэхъэр, ахэр ялэубытлыпэу Ioфу ашлэрэр агъэлэшьиз, шуагъэ къегъетыгъэнем къифэштэгъэхъэр, къифэлтэгъэхъэр. Ар мэхъэнэшо зиё Ioф мысынкэу щытыгъ.

Апэрэ пащэу кызызэуахыгъэкэ институтым фашыгъагъэр зигуту къэтшыгъэ методкабинетым ипэшагъэу Кобыш Иван Павел ыкъор ары. Институтыр ылтэе тауцонымкэ аш лъэшү ишшуагъэ кытгэлкүагъ, таубытэгъэ-пытахъэ зыхэл цыфэу зэрэштыр Ioфшілпэ кытгэлгэгъуагъ. Методкабинетым пэшэнүгъэ дызэрихъээз, методикэмкэ къаугъоигъэ материалхэр кызызэдагъехъэгъэ сборник дэгүу агъэхъазыри къихаутыгъ.

Аш гу кыльятаагь, осэ дэгүүи кытфашыгъ. 1969-рэ ильэсүм таңгъэгъазэм и 2-м а лъэхъаным РСФСР-м просвещениемкэ инароднэ комиссарэу щытыгъэ П. Тюриныр аш пае кызызерафгушорэр кызызэтийкырыгъ тхыгъэри къафигъэхъыгъагъ.

Яофтшагъэ аш фэдэ уасэ кызызэрфашыгъэм кытгэгъуахыгъэхъ, ятлонэрэ сборниким дэхьащт материалхэр, хэку еджаплэхэм яофтшагъэхэм анахь дэгүүхэр къаугъоихъэмэ, зэфахьысыжъээз Ioф адаши, кызыдагъэхъыгъ. Мы сборникым кызыдагъагъэхъ Адэмийс гурит еджаплэм урысызбэмкэ икілэеңэдажагъэу Оркыжъекъо Мусльимэт, Хъакурынхъэблэ гурит еджаплэм урысызбэмкэ икілэеңэдажагъэ Е. В. Яворовская, Мыеекъопэ гурит еджаплэу N 9-м тарихымкэ икілэеңэдажагъэу П. Ф. Коссович, нэмыкхэми яофтшілкэшшүхэм ашыщ тхыгъэхъэр.

Джарэущтэу агу етыгъэу Ioф ашлээз, Хэгъэгү зеошхом яофтшілкэн зэпигъэугъэ къодып, къаугъоигъэ тхыгъэхъэри, документхэри къодыгъэхъ. Ау институтым яофтшілкэн агу агъэлодыгъэп, икілэрикъу зэккэри зэрагъэхъотыжъыгъ, амалэу щылэм төтэу зэтэргээспыхъяхы, институтым яофтшілпэ 1943-рэ ильэсүм мэзаем ригъэжъэхъыгъ. Хэкум иеджаплэхэм ашылжъэрэ Кілэеңаджэхэм апае курсхэр, семинархэр зэхажштыгъэхъ, еджаплэхэр къакъуахыхъэз, яшшуагъэ арагъэхъытгыгъ, методикэмкэ икілэеңгъу тхыгъэхъэр зэхажштыгъэхъ, къыдагъэхъяхы, уштын зэфэшхъафхэр захашхэх.

Брантэ Щэбан Ибрахимэ ыкъом 1954-рэ ильэсүм кыщегъэжъагъэу ильэс 34-рэ институтым пэшэнүгъэ дызэрихъагъ, ар ылпэкэ лъыкъотэнүмкэ Ioфшілпэ 1987-рэ ильэсүм Ioф ашлагъ A. E. Поповам, Л. А. Иванниковам, И. П. Щур, В. В. Зайко.

Хэку еджаплэхэм, ахэм япа-

щэхэм, Кілэеңаджэхэм шуагъэ кытгэу Ioф адэвшілнр, яшшкэ-гэе икілэеңгүр игъом алеклэбгэхъанир нэбгырппл нахь зыщимылэжъэрэ институтымкэ зэрэмылсынкээр кыдильтыти, Брантэ Щэбан РСФСР-м просвещениемкэ и Министерствэ тхылъкэ зыфигэзарь институтым яофтшілхэм япчагъэ нахьыбэ ашынэу. Аш къэбарышу кыткэлкүагъ: шэклогу мазэм, 1955-рэ ильэсүм институтым Ioф щызышлэрэ нэбгырпплым щылыгъэлкэ нэбгырэ 13 щылэжъенеу амал щылэ хуугъэ.

Аш кыхэхъыкылэ институтым яофтшілэн зэхъокыныгъэшшүхэр фэхүгъэхъ. Ильэс къэс институтым щызэхашэрэ курсхэм Кілэеңэдажэхъ шэхэгъэхэр ашдэжэнхэ, яшшнүгъэ щыхагъэхъон, яшшкэлгээ икілэеңгүр тхылъхэр къаалкэхъан амал ялэ хуугъэ. Брантэ Щэбан кытгэгъэблэгъэгэ Кілэеңэдажэхъ-методист икілэасэхэу Жэнэ Сулэ, Шхъэлэхъо Асхъад, ахэм аужылокэ Дэлгүнэ Марынет, Емтэль Ра-зынет, Цуекъо Алый, Александр Ланиным, нэмыкхэми икілэеңгүр тхылъхэр зэхагъацонхэм, кытдагъэхъынхэм, краеведческэ материалхэр къаугъоинхэм яшшыпкээ Ioф дашшэштгэгъ.

Институтым яофтшілхэм япчагъэ кызэрхагъэхъуагъэм ишшуагъэкэ Ioф щашлэнэу кытагъэблэгъагъэхъ Кілэеңаджэхъу Нэгъой Нинэ, Шульц Нинэ, Пэншшу Саудэт, Цокъэжъыкъо

Джумалдин, Хъот Хъалид, нэмыкхэри. Охтэ кілэйм институтым Ioфшілху зэшүүхыгъэхэм къакъеңкүагъ лъытэнгъэхэм къафыре зэрхъуагъэр, Кілэеңаджэхъэр фэчэхфэу курсхэм кытээрхъяллэхъэр, шэнүгъэ алеклэхъаагъэхэм агъэрэзагъэхъу зэрагъэзэжъырэр кызышыралоткырые рэзэнгъэхэм тхылъхэр.

Аш фэдэ епльыккэхъэр щылэхъэ зэрхъуагъэм ялахышу хэлтээ пльтэх хүүтэл кілэеңэдажэхъэдже пэрхүү зигуту дахэлкэ ашыштыгъэхъэхээ Дж. М. Тамбыим, А. М. Хъэтланэм, Ц. Р. Абатэм, К. А. Дубровскэм, В. Е. Старинам, А. Е. Прядченкам, Г. К. Даниловым, Е. М. Евтушенкам, К. Г. Тыркуаом, С. И. Гартман, К. А. Преживальскэм, М. В. Новиковам, Е. А. Бастиани, нэмыкхэми. Мынхэм ашыщхэм ыүжжэ Кілэеңдажаклохэр зэрэджэхъэр, икілэеңгүр тхылъхэр мымаклэ атхагъэхъ.

Хъымыш Казбек Мухаджыр ыкъор 1987 — 1992-рэ ильэсүм институтым ипэшагъ. Аш игуадзэу Ioф ышлагъ Гутэ Ларисэ Николай ылхуум. Мы лъэхъаным зэхажшэрэ курсхэм ильэсүм зэпимью Ioф ашлэнэурагъажээ. 1989-рэ ильэсүм ахэм нахь дэгъою Ioф ягъэшлэгъэнэм пае адыг филологиемкэ, тарихымкэ, күльтурэмкэ, педагогикэмкэ ыкъи психологиемкэ, 1990-рэ ильэсүм Кілэеңцыкъы ыгылпэхъ, уллэплэ еджаплэхэм ачлэхэм ягъэджэнкэ, хысалымкэ,

тарихымкэ, бзэмрэ литературамрэкэ кафедрэхэр кызызэуахыгъэхъ.

Кафедрэхэмрэ методкабинетхэмрэ Кілэеңаджэхэм къаалтэри Ioфгъохэр нахь къаалгэнэфэн альэкынным, яфитынныгъэхэм нахь зыкъягъэлтэгъэхэн, Ioфшілкэшшюо къаалкэхъагъэр къэтхыхъэгъэнэм, ар кілэеңэдже жуугъэхэм алтыгъэ-тэсигъэнэм, уллэплэ еджаплэхэм ачлэхэр яныдэльфыбзээкэ егээдэгэгъэнхэм, Кілэеңаджэхэм, еджаплэхэм япашхэмий шхъафэу Ioф адэвшілэгъэнэм, дидактикэм, еджаплэхэм яофтшілэн, язешэн, ягъэорышлэн епхыгъэ научнэ-педагогическэ уштэйхъэр, уллэкунхэр зэхэштэйхъэр пылтыгъэх, бэ анаэ зытетыгъэр, Ioфу зэшүахыщтыгъэр.

Джарэущтэу яшшыпкэу Ioф ашлээз, 1992-рэ ильэсүм институтым ыцлээ зэблэхъуагъэ мэхъу, аш «Гъэсэнүгъэм зыкъягъэлтэгъэнэмкэ Адыгэ республике Гупчеклэхэм» еджагъэх. Институтым педагогикэмрэ кілэеңаджэхэм ипашшу Ioф щызэштгэхъэ, психология шэнүгъэхэмкэ кандидату Гүйкэл Руслан Рэшыд ыкъор пащэу агъэнфагъ, игодзагъэх Волкова Ольга Дмитрий ылхуумрэ Шорэ Жаннэ Ибрахим ылхуумрэ. Кафедрэхэмрэ отделхэмрэ япшъэрэлхэр нахьшшюо гъэцэ-кілэгъэнхэм пае пшэдэжкыжъуэхъахырэм нахь зыкъягъэлтэгъэнхъ.

ШІЭНЫГҮЭМРЭ афэлажьэ

Курсхэр, семинархэр, научнэ конференциехэр нахынбэу зэхэшхэу аублагь. Кілэеэгъаджэхэм ямызакью, кілэеэгъаджэхэм психологохэм, күулукшүшлэпэ зэфэшхяафхэм, псауныгъэм исистемэ цылажьэхэр ашыщхэм, нэмийхэм курсхэр афызахшэх. Лекциихэм къяджэнхэу зэлъашшэрэ кілэеэгъаджэхэр, шіэнныгъэлжэй цэрийхэр къалэхэу Налщык, Элиста, Армавир, Москва, Санкт-Петербург къаращахэзэ, къырагъэблагъэх.

Гээсэныгъэмкэ Гупчэм икуутамэхэр Коцхъэблэ, Туцожь районхэм къащизэуахых. 1994-рэ ильэсэм Израиль къикыгъэ кілэеэгъаджэ купым пае адыга бзэмкэ, тарихыимрэ ыкы культурмрэкэ курсхэр мыш щы къуаагъэх. Мы лъэхъаным Пшыээ къералыгъо университетым ишүугээкэ кілэеэгъаджэх-психологхэу ыоф зышштхэр курсхэм ашагъэхазырыгъэх. Институтым иофишшэхэм яшшнэгъэхэм зэрахагъэхъоштым пылыгъэх. Аш пае семинархэр, курсхэр зыщызэхашхэрэз къалэхэу Москва, Ростов-на-Дону, Санкт-Петербург, нэмийхэм агъаклох.

Институтым иофишшэн джыри зэхъокынгъэхэр фэхъу. 1996-рэ ильэсэм гээсэныгъэмрэ псауныгъэм икъеухумэнрэкэ учрежденихэр зэхагъэхъажхы, гээсэныгъэмкэ Гупчэр «Адыгэ Республика» сэнхэхт хэгъэхьо институткээз зэблахууг. Псауныгъэм икъеухумэнкэ АР-м иминистрэ ыоф зышштгэгъэ Мамгээт Къасим ректорэр агъэнэфагь. Ау аш бэрэ ыоф зышшэнэхуугаа хэгъэхьо зэрэхуаагъэм къыхэкэй.

1997-рэ ильэсэм гъэтхапэм и 19-м Адыгэ Республикаем и Президент иунашьокэ институтыр Адыгэ къералыгъо университетым хагъахь, институтым ишащэй (ректорэр) Ушхъо Дамир Шъалихъ ыкъор агъенафа, аш игуадзэ ыоф зышшагь Вера Детковам. 1994-рэ ильэсэм икъи хагъам институтым хахъэштгэх эх кафедрэу — 4, отделхэу — 5, кабинетэу — 1. Мыхэм ыоф ашашштгэгъэ профессори-плымэ, науке зэфэшхяафхэм-

кі кандидатхэу нэбгырэ 78-мэ. Ахэм ашыщэу 74-м къаклээ ыоф ашашштгэгъэ, нэбгыриплээр штатын хэтэу лажъашштгэгъэх, методистхэр нэбгырэ 39-рэ хууаштгэгъэх.

Гээсэныгъэмрэ шіэнныгъэмрэкэ Министерствэм иунашьокэ ми ильэс дэдэм институтыр Адыгэ къералыгъо университэтын къыхашшыжыши, шъхваафу ыоф зышшэнэху регэжжэжы, иофишлакли зэхъокынгъэхэр фэхъу. Кафедрэхэр зэфашшыжхэш, методикэмкэ кабинетхэр къызэуахыхых, ректори проректорхэри щымыгъэхэу мэхъу. Мы лъэхъаным кілэеэгъаджэ коллеждым ишащэ ыгуадзэ ыоф зышштгэгъэ Едыдж Аминэт Хъалидэ ыпхъур институтым идириекторэр къащажхы, мыш ыоф зышшшэрэ Керим-Задэ Зухра Чэрымэ ыпхъур аш ыгуадзэ агъенафа.

Едыдж Аминэт иофишшэнкэ лъянъко постууми хэшшык афыриэу зыкыгъэлэгъуагь. Институтыр зычэйт унэри, щагури гъучи чуу дахэклэ къарагъэшхыхагь, къатищэу зэтет унэри умышшэхынэу зэтэргээпсыхажыгъ. Зышеджэхэрэ кабинетхэри, актовэ залри, библиотекэри, коридорхэри, обще житиери агъэдэхагъэх, щагур плиткэкэ агъепкэлэгъ. Шъханыгъупчэхэри пчэхэри зэблахуу гъэх, кабинетхэм компютерхэр, нэмийкэй зыщикигъэшт техникири ачлаагъуагь. Испытгытухъялхэр, программхэри, тематическе разработкэхэр, нэмийкхэри къыдээзгъэхкын зыльээхыгъишт комплекс зэхэтир ашэфагь. ыоф зышштгэштмэ, унеджэштмэ ишшигъэхэр зэклэхэй и, гүэтилэхэх хууѓэх.

Предметхэмкэ кабинетхэм анэмийкэу кілэеэгъыкы ыигылэхэм, ублэлпэ еджалпэхэм, хъизмэтшлапэхэм, нэмийк ыофишшлэхэм щынэгъончье ыоф ашашштгэхэм, ахэр къеухумэгъэнэмкэ шіэнныгъэхэр къээзтире методическэ кабинетхэр къызэуахыхгъэх, зэтэргээпсыхажыгъ.

Кілэеэгъаджэ пэртыхэр, лингвист цэрийхэр, шіэнныгъэлжэй-

хэр, зэлъашшэрэ специалистхэр институтым щызэхашхэр курсхэм лекторхэу къарагъэблагъэх. Аш къыхэкыкэ курсхэм къякылээрэ кілэеэгъаджэхэм агъотыгъэ шіэнныгъэхэм агъэрэзагъэхэу яофишшлэхэм агъэзэжы. Шъхъеклаафу институтым къифашшырэм хэшшыкэу зыкыгъэтигъ, рэзэнгыгъэ тхыльхэу кілэеэгъаджэхэм къарагъэхыхэрэмиар къаушыххаты.

Институтым иофишшэнкэ юшшнэгъэхэм зэрахагъэхъоштым пылыгъэх. Курсхэр зыщызэхашхэрэ къалэхэм клоштыгъэх. Гүщилэм пае, Гъукэлэл Руслан-эр Нашэмийкьо Жаннэрэ Францием стажировкэ щахыгъ. Францием къикы шіэнныгъэлжэ нэбгырищ институтым къарагъэблэгъагь социальнэ педагогхэр рагъэджэнхэу. «Дети и молодежь группы риска» зыфиорэ темэмкэ европроектым институтыр хэлэжьагь.

Институтым щыкэлэ курсыхэм кілэеэгъаджэхэр зэрахэлажьэхэрэ, аттестациер зэрэхорэм кілэхэу фэхъу хэрээм зэлүүкэгъэхэм ашатегуущи-лэх, аш бгүүнтүри зэригъэрэзэр къээзыушиххатырэ тхыльхэр ашаратыжых.

2013 — 2015-рэ ильэсхэм институтым пэщэнгыгъэ дызэрихъагь биологии шіэнныгъэхэмкэ докторэр Бэрзэдж Анетэ

Абрек ыпхъум, аш ыгуадзэ ыоф зышшагь Нэгъой Джанцыр Умарэ ыпхъум. Ахэм яофишшэн зэхъокынгъэхэр къызидхыгъэх.

2015-рэ ильэсэм Бэрзэдж Анетэ иофишшэн къызегъэтлыжым, аш ишшэрильхэр 2016-рэ ильэсэм нэс Нэгъой Джанцыр ыгъэцэлж. Щылэ мазэм и 9-м, 2016-рэ ильэсэм къыштэгъэхъагьэу институтым пэщэнгыгъэ дызэрхэхэ Тхыагу Фатимэ Рэмэзанэ ыпхъум. Аш ыгуадзэх Нэгъой Джанцыр, Хъарье Джамилэ, Шорэ Жаннэ. Финансхызэмт иофишшэнхэмкэ директорын ыгуадзэ ыоф ешш Абредж Руслан Аскэр ыкъом.

Институтым ныбжыкэу къылухъэхи яофишшэн дэгъо агъяцаклээ, чанэу ыоф зыдээшилэхъялхэрэмиар ашыщхэр ыпхэлэхээ кандидатскэ диссертациехэр атхыхи, къаушыххатыжыхгъэх, шіэнныгъэлжэхэм ясатыр хэуцуагъэх.

Мыщ къышалаклэхъэгъэ шіэнныгъэхэр яофишшэнкэ къызифагъэфедэхээ, гээсэныгъэхэм шіэнныгъэхэмкэ АР-м и Министерствэ ыоф зышшэ институтым щылэжъагьэхэу Борсэ Зуриет, Хъэлэштэ Казбек, Мамий Марыет,

Нашэмийкьо Анжелэ. Гуманитар ушэтнхэм апъль институтым (АРИГИ-м) щэлажьэх Цуекъо Алый, Ситымэ Сарэ, Емтэль Разынет, Тхъаркъохъо Марзынет, Адыгэ Республикаем икъэралыгъо аттестационнэ къулыкъурагъэблэгъагьэхэу ыоф щашш Пилипенко Еленэ, Айриян Людмилэ, Сихъу Хъалимэт, Шынэхъо Рузаннэ, Берестнева Александэр, нэмийхэм.

Ильэссыбэрэ институтым щылажъагьэхэу, аныбжькэ къатефи загъэпсэфынэу тысыжжыгъэхэм ашыщих Тыркоо Къэлэшшоа, Даур Руслан, Пчэнышшое Фатимэ, Евгения Дьяченкэр, Галина Карайченцевар, Наталья Шальновар, Сэкурэ Маринэ, Александр Замятинэр, Константин Ермолаевыр, нэмийхэм.

Ильэссыбэрэ институтым щылажъагьэхэу, аныбжькэ къатефи загъэпсэфынэу тысыжжыгъэхэм ашыщих Тыркоо Къэлэшшоа, Даур Руслан, Пчэнышшое Фатимэ, Евгения Дьяченкэр, Галина Карайченцевар, Наталья Шальновар, Сэкурэ Маринэ, Александр Замятинэр, Константин Ермолаевыр, нэмийхэм.

Институтым иутых лъянъко зэфэшхяафхэмкэ кандидатскэ диссертациехэр пхырызгъэхэх ылхынгъэлжэх хууѓэх нэбгыриш. Ахэр Тхыагу Фатимэ, институтым идириектор, Шорэ Жаннэрэ Хариева Джамилэрэ, директорын ыгуадзэх, Гъукэлэл Руслан, Ульяна Максименкэр, Шыхъымырэ Анжелэ, Тыгъужь Фатим, Кіэсэбэжь Нафсэт, Гъукэлэл Аснет.

Ильэс 80-м институтым кілэеэгъаджэ-методист пшы пчэхъэм ыоф щашшагь. А уахтэм къыкыоц мыш щызэхашхэгъэ курсхэм, семинархэм зишшнэгъэхэм ашагъэзгъэхъуагъэхэм япчагъэх нэбгырэ мини 160-м къехь.

Зэхъокынгъэхэр фэхъумэ, чыпэ къинхэм апхырыкыиз непэ зыныбжь ильэс 80 хуурэ институтым иапэрэ мафэхэм къашыублагъэу пшъэрэль шхъайаэу илэхэр егъэцаклэх, гэхъэгъэшхуагь ышшыхээ ыпхэлэхъуагъэхэм япчагъэх нэбгырэ мини 160-м къехь.

ХЬАУДЭКЬО Шыхъамыз.

Краснодар щыхагъэунэфыкыгъ

Бэмыштэу Пшызэ къэралыгъо технологическэ университетым тырагъэблэгъагь Адыгэ Республикэм ыныбжь ильэс 27-рэ зэрэхуугъэм фэгъэхыгъэ мэфэкл зэхахъеху фондэу «Саморегулируемый союз строителей Краснодара» зыфиорэмрэ Адыгэ Республикэм и Лышхъэ иофициальнэ лыклоу краим щылэмрэ Краснодар щырагъэклокъихэрэ юфыгъохэм ашыщ тыхагъэлэжъэнэу. Тигъусагъэх Туцожь районымрэ Адыгэкаалэрэ яветранхэм ясоветхэм япащхэу Нэмитэкъю Юрэрэ Джэндар Мосэрэ.

Краснодар нэгушлоу кыщыт-пэгъокыгъэх мы юфтыхабзэм изэхэшэн кэшакло фэхуугъэхэм ашыщхеу, тильэпкъ гээтийн иныбдэгъушуухеу, ыпшъэклэзигугуу къэтшыгъэ псэольэшхэм я Союз ифонд итхаматэу Нэхэе Асланэрэ игъэцэклэко директорэу Хьот Хисэрэ. Ахэм къытфалотагь тызхагъэлэжъэшт мэфэкл зэхахъэу «Моя Адыгэя» зыфиорэм фэдэ ыпэрэ мафэм Пшызэ къэралыгъо аграр-нэ университетым зэрэшьизэхагъягъэр, аш адыгэ студен-тэу чэсхэм ямызакью, лъэпкъ зэфэшхъафыбэхэри кызыэр-клоңгъягъягъэхэри, зэрэгъешэгъягъэри.

Пшызэ технологическэ университетым щылэмрэ мэфэкл зэхахъэр дахэу реклокъигъ. Тысынпэхэр лъэгэпээ пчагъэу зыщызэтет аудиториуу тызэр-шагъэр лъагэ, ины, хьоо-пщау. Такъикъ заулеклэ джащ фэдиз зинагъэ аудиториим зы чын-пэ нэкл имылжъэу студентхэр кынызэготысхагъэх. Адыгэхэри мэкягъягъэхэп, ау ахэм анахыбагъэх урысхэр, нэмыхи лъэпкъхэри, негрэхэри къажэх-щыхеу купышуагъэ. Тинэпльэтгэу кырыздаш адыгэ буракъэу жьогъо пышыклютлур зытлыр. АртураЬгуапэ тщыхуугъэу дгъэшлагъозэ, залым кычлахъэхи кынызэготысхагъэх къээзэх шуашэхэр ашыгъэу, музыкальнэ лэм-псымхэр айгъхэу артист купышо.

Адыгэ Республикэм имэфэкл фэгъэхыгъэ зэхахъэр псэльэ кэклокъилэ кызызэуихыгъ ыкли зерищагъ фондэу «Социальная поддержка ветеранов строителей Кубани» зыфиорэм итхаматэу Александр Масловым. Апэ ягунэгъ Адыгэ Республикэм имэфэкл фэгъэхыгъэ зэхахъэу зэхашагъэм кырагъэблэгъягъэхэм аудиториим чэсхэр ашигъэгъозагъэх. Зэу-къэм технологическэ университетым иректор игудзэу Елена Карпанинамрэ университетым производствэмрэ псэольэ конструкциихэмрэклэ икафедрэ ипашэу Сергей Удоковыимрэ зэрэхэлажъэхэрэри кыыуагъ.

Лъаплээз къэтэхы, мыры тэри, тиклалэхэри зыщеджагъэхэр, непи тызылажъэрэ, тиньб-джэгъубэхэр зыщыпсэухэрэ, тапэкли джары зэрэштыштыри. Аш фэшыхыт ти Лышхъэу Къумпъыл Мурат непэ юфыгъоу зэрихъэхэрэ. Бэмыштэу краим игубернатор зэлуклэгъу дырилагъ, зэкъошныгъэ-блэгъэнэгъэр зэрагъэпэйтштымкэ, тапэкли хэхъоныгъэхэр ашызэ зэрэздэпсэущтхэмкэ, зэрэздэлэжъэштхэмкэ зээзгыныгъэ зэдашыгъ.

Къумпъыл Мурат тинахыжхэм ренэу ынаэ зэрэгтэйм даклоу тиньбжыкъэхэм зэкъошныгъэр агъэпэйтэнэм, тызыл-псэурэ Урысыншом ипатриотхэу пүгъэнхэм фэгъэхыгъэ юфыгъуабэхэр зэрэхъях. Ахэм ашыщ лъэпкъ зэфэшхъафхэр зыхэтигъэ ныбжыкъэ купышо-игъусэу күшүхъэм зэрэкогъягъэр. Ныбжыкъэхэр спортым пылтынхэм, япсауныгъэ гэпэйтэгъэним фэш спорт комплексы-шохэр, кэлэццыкъу ыгынпэхэу тиньбжыкъэхэу тинеуушире мафэ зыфэдэштыр зэлтытыгъэхэм зэкъошныгъэр агъэльялэгъэ пүгъэнхэр, тильягъо рыклонхэр, агъеклэрэхэни, мамырныгъэм нахь лъаплэ зэрэшьимыэр къагурыдгээоны ары.

— Сэ шхъякъэ Адыгэим ныбдэгъубэ щыси, — кыыуагъ Александр Масловым, — адыгэхэр зэрэпсэухэрэри мытхыгъэ адыгэ хабзэр ары. Аш фэдэ цыиф лъэпкъыбэ дунаим тетэп. Нахыжыр агъэльялэ, аш едээх. Ны-тихэм шхъякъла-фэ афашы, гум ранэхъхэрэп. Адыгэ хабзэр цыкъу, ини, лэнэтэшо зили аукъорэп. Джащ фэдэ цыиф лъэпкъ дах непэ нэйасэ шуузфэтшырэ, зимэ-фэкл шуузхэлажъэрэ. Гүнэгъу шлэгъох, цыфышуух. Дэгъоу мэлажъех, дахэу мэпсэух, шылыкъэныгъэшхо ахэль. Заом ильхъан лыхъужынгъэ зэрэхъагъ.

Адыгэим и Лышхъэ иофициальнэ лыклоу краим щылэмрэ Хьатэгъу Налбый кыыуагъ: «Егъашэми Краснодар тикъэлэ

районхэм ашагъэпсы. Мы непэ тызхэлэжъэрэ юфыгъори аш фэгъэхыгъ. Адыгэимрэ краим-рэ зэкъошныгъэ азыфагу ильэу, зым имэфэкл адирэм дигощэу, зэгурьохэу зэрэздэпсэухэрэри мыш фэдиз ныбжыкъу чэсхэм, лэкъыб къэралхэм къарыкыгъэхэм зэхахы, агъэшлагъ.

Джащ фэдэу зэлуклэгъэ кыыуагъулахъэх Туцожь районымрэ Адыгэкаалэрэ яветранхэм ясоветхэм ятхаматэхэу

Нэмитэкъю Юрэрэ Джэндар Мосэрэ. Къыхагъэшыгъ агэгүнэгъу Шытхалэ, Псыфабэ ыкли Краснодар и Карасунске округ яветранхэм зэгурьохэу зэдэгэлжъэхэрэ, ахэм ямэфэкл зэхахъэхэм зэрахэлажъэхэрэ, ежхэм ягушыгъо мафэхэм ягунэгъуухэр зэрхъякъэ ляппэхэр. Ау мыш фэдэ мэфэкл зэхахъэу ныбжыкъабэ зыхэлжъэрэ зэрэшьицэхэр апэрэ. Етлани ягопэшо хьогъуэр Адыгэ Республикэм имэфэкл Краснодар зэрэшхагъэунэфыкырэри. Аш фэдэ тапэкли кыызэрэхэмийгъэр къалаагъ.

Мы юфтыхъабзэм изэхэшэн икэшаклохэм ашыщэу МПМК-у «Краснодарская-1» зыфиорэрэм ипашэу, Краснодар и Къэлэ думэ идепутатэу Нэхэе Асланэрэ ипашэу кыышхигъэшыгъ тиде щэпсэухэм, щэлажъэхэм адыгэ адыгэу кызызэрэнэхъырэ. Краснодар икъэлэ гупс, щеджагъ, щэлажъ, щэпсэу, ар нахь дахэ, кэлэрэлэ, зэтэгэ-

кыыфигъази риуагъ: «О бэ зыльэгъугъэ, бэ зыпэкэлэгъэ цыифэу, опытышо зилэ псэолъэштэу ўшыт. Краснодар имызакъо, тикиришо ипсэолъэшветранхэм ўашэ, лытэнэгъэшшо кынфашы. Ныбжыкъэхэм ўшысэ птырахы, Адыгэими ныбдэгъубэ щыуил, уахэхъагъ, уахэтыгъ. Адыгэ шэн-хабзэхэм имызагъуаз, огъэлъаплэх. Джары кызыхэкъигъэри укыдгоууци, Адыгэ Республикэм имэфэкл Краснодар щыдгъэмэфыкын зыкэтэбгъэлэкъигъээр, аш фэгъэхыгъэ зэхахъэр зыкызы-пращъэр, тильэпкъ идахэ зыкызыхъягъигъэр. Тхаяуегъэпсэу, кытгэпшлагъэр тщыгъупшэштэп.

Джащ фэдэ, республикэм и Лышхъэ иофициальнэ лыклоу краим щылэмрэ Хьатэгъу Налбый апэрэ мафэхэм къащегъэжьа-гъу кыыдгот, тиупчэлжъэгъу, тиэлэгэлэгъу. Зэкъэхэм тхъашьуетэпсэу».

Ахэм ауж ыпшъэклэзигугуу къэтшыгъэ фондын ибгъэхалхъэ Александр Масловым къа-

районхъагъэ зэрэхъущтим иакыли, иамали, ишэнэгын фэгъэ-орышэ, псэуплэ комплексэу «Москва» зыфиорэри щигъэпсыгъ. Аруу зэрэшьтээ, икъоджэ гупсэу Пэнэжыкъуваа, ятэхъ плашъэхэр зыдэсэгъэхэу Очэпшье щигъупшээрэп. Джары Адыгэ Республикэм имэфэкл Краснодар зыкыщаригъэшлагъ.

Мыншкэлэгээгъу кыыфэхъу-тэу, ыпшъэклэзигугуу къэтшыгъэ Асланэрэ ипашэу

фигъэшьошагъ Нэмитэкъю Юрэ, Джэндар Мосэрэ, мы тхыгъэм иаворт.

Икъоджэ Адыгэ Республикэм имэфэкл зэхахъэ къэзэгъэбай-гъэр зигугуу къэтшыгъэ Нэхэе Асланэрэ Краснодар и Къэлэ думэ идепутатэу хэзэдэгээгъэ Юбилейнэ микрорайоным инароднэ ансамблэу «Любаша» зыфиорэ Любовь Трушевар зипашэр ары. Аш иартистхэм адыгэ орэдхэр адыгабзэкли, урысыбзэкли за-лышхом зэрэшагъэжынчыгъэр, зэкъэри къэтэджыхи лэгү зэр-фытеуагъэхэр умыльэгъуэ, пшоштэгъэхъуаа. Ахэм «Уадыгов обычай такой», «Эль-брус» ыкли «Синан» кызыэралхъэр умыльэгъуу, зэхэпхынэ, тиадыгэ артистхэм къалоу кыыпшошын.

— Сызидепутат микрорайонным иансамблэу «Любашэм» нэбгырэ 35-рэ хэт, — elo Нэхэе Асланэрэ. — Ильэс къэс Тульском щиреклокъыре фестивалым сэ-гъялх, аш илауреатых. Сыд фэдэрэ юфыгъокли лэгынэгъу сафэхъу, зыфалорэр афэсэш-фы, гъэмафэрэ хы Шуцлэми ясэгъашэх, кырагъэблагъэхэм, Адыгэим къэкёнхэш, адыгэ орэдхэр къафалошт.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Адыгэ Республика и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «2018-рэ ильэсымкэ ыкы 2019-рэ, 2020-рэ ильэсхэм ячэзыу пальэкэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2018-рэ ильэсым йонигъом и 21-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «2018-рэ ильэсымкэ ыкы 2019-рэ, 2020-рэ ильэсхэм ячэзыу пальэкэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2017-рэ ильэсым тигъэгъазэм и 18-м аштагъеу N 109-р зытетэу «2018-рэ ильэсымкэ ыкы 2019-рэ, 2020-рэ ильэсхэм ячэзыу пальэкэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэцугъэ зэхэгъэцугъэхэр, 2017, N 12; 2018, N 3, 5, 7) мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) А 1-рэ статьям иа 1-рэ Iахь мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«1. 2018-рэ ильэсымкэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет мыш тетэу ухэсигъэнэу:

1) Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет пстэумкэ сомэ мин 18377570.3-рэ хъурэ федэхэр къихъанхэу къирадзэ, аш хэхъэх хэбзэлахь ыкы мыхэбзэлахь хахъохэу сомэ мин 9465607.4-рэ хъухэрэр, сомэ мин 8911962.9-у зэрамыгъэгъэзжыщыр;

2) Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет пстэумкэ сомэ мин 19542141.2-рэ хъарджеу ышынэу;

3) Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет сомэ мин 1164570.9-м фыщыкленэу.»;

2) А 7-рэ статьям:

а) ия 3-рэ Iахь хэт пчагъеу «640206.4-р» пчагъеу «640448.0-кэ» зэблэхъугъэнэу;

б) ия 4-рэ Iахь иа 1-рэ пункт хэт пчагъеу «136319.4-р» пчагъеу «112986.6-кэ» зэблэхъугъэнэу;

в) ия 5-рэ Iахь хэт пчагъеу «1410381.3-р» пчагъеу «1410398.1-кэ» зэблэхъугъэнэу;

3) А 9-рэ статьям:

а) ия 4-рэ Iахь иапэрэ абзац хэт пчагъеу «2892790.3-р» пчагъеу «2892910.3-кэ» зэблэхъугъэнэу;

б) ия 4-рэ Iахь ия 8-рэ пункт хэт пчагъеу «240.0-р» пчагъеу «360.0-кэ» зэблэхъугъэнэу;

в) ия 9¹-рэ Iахь хэт пчагъеу «1683543.6-р» пчагъеу «1719262.9-кэ» зэблэхъугъэнэу;

г) я 9¹-рэ Iахыр хэгъэхъогъэнэу ыкы ар мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«91. 2018-рэ ильэсымкэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет инэмькэ бюджет трансфертхэу сомэ мин 435303.5-рэ хъухэрэр чыплэ бюджетхэм аякэгъэхъогъэнхэу, нэмькэ бюджет трансфертхэр мы Законым игуадзэу N 31-м диштэу атегощгъэнэу ухэсигъэнэу.»;

4) я 10-рэ статьям иа 1-рэ Iахь хэт пчагъеу «150000.0-р» пчагъеу «186000.0-кэ» зэблэхъугъэнэу;

5) я 11-рэ статьям иа 1-рэ Iахь:

а) иа 1-рэ пункт хэт пчагъеу «2020-р» пчагъеу «2021-кэ» зэблэхъугъэнэу;

б) ия 5-рэ пункт хэт пчагъеу «2020-р» пчагъеу «2021-кэ» зэблэхъугъэнэу;

в) ия 6-рэ пункт хэт пчагъеу «2020-р» пчагъеу «2021-кэ» зэблэхъугъэнэу;

г) я 8-рэ пунктыр хэгъэхъогъэнэу ыкы ар мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«(8) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо программэ «2014 — 2025-рэ ильэсхэм гъэсэнгъээм зыкегъээтигъэнэу» зыфиорэм къыдыхэлъягъэу мы коммерческэ организациеу «Ныбжыкленхэм язгуруйонгъэрэ язэкъошныгъэрэ ягъэпхэн язгуруйонгъэрэ Урысые общественне движе-ние «Ныбжыкленхэм я Урысые союз» и Адыгэ

республикэ регион къутамэ» леклагъэхъашт субсидиехэр.»;

6) я 12-рэ статьям:

а) иа 1-рэ Iахь иа 1-рэ пункт хэт пчагъеу «2020-р» пчагъеу «2021-кэ» зэблэхъугъэнэу;

б) иа 1-рэ Iахь ия 2-рэ пункт хэт пчагъеу «2020-р» пчагъеу «2021-кэ» зэблэхъугъэнэу;

в) иа 1-рэ Iахь ия 3-рэ пункт хэт пчагъеу «2020-р» пчагъеу «2021-кэ» зэблэхъугъэнэу;

г) иа 1-рэ Iахь ия 4-рэ пункт хэт пчагъеу «2020-р» пчагъеу «2021-кэ» зэблэхъугъэнэу;

д) ия 2-рэ Iахь хэт пчагъеу «2020-р» пчагъеу «2021-кэ» зэблэхъугъэнэу;

7) я 14-рэ статьям иа 2-рэ Iахь хэт пчагъеу «3888144.6-р» пчагъеу «3924144.6-кэ» зэблэхъугъэнэу;

8) гудзэхэу N 1-р, 5-р, 8-р, 10-р, 12-р, 14-р, 16-р, 18-р, 20-р, 23-р, 27-р, 28-р мы Законым игуадзэхэу N 1-м, 2-м, 3-м, 4-м, 5-м, 6-м, 7-м, 8-м, 9-м, 10-м, 11-м, 12-м адиштэу къэтыжыгъэнхэу;

9) мы Законым игуадзэхэу N 13-м тетэу гудзэхэу N 31-р хэгъэхъогъэнэу.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым къячэ иэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъеу мы Законым къячэ иэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхээ Къумпыйл Мурат

къ. Мыекъуапэ,
йонигъом и 24-рэ, 2018-рэ ильэс
N 170

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Транспорт хэбзэлахым ехыллагъ» зыфиорэм ия 4-рэ статья зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2018-рэ ильэсым йонигъом и 21-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Транспорт хэбзэлахым ехыллагъ» зыфиорэм ия 4-рэ статья зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2002-рэ ильэсым тигъэгъазэм и 28-м аштагъеу N 106-р зытетэу «Транспорт хэбзэлахым ехыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэцугъэ зэхэгъэцугъэхэр, 2002, N 12; 2003, N 11; 2004, N 3, 5, 11; 2005, N 4, 11; 2007, N 11; 2008, N 11; 2009, N 2, 10; 2010, N 3, 11; 2011, N 6; 2012, N 4, 5; 2014, N 10, 12; 2015, N 12; 2016, N 8; 2017, N 5) ия 4-рэ статья мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) а 1-рэ Iахым ия 8-рэ пункт мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«(8) пенсионерхэм, 2019-рэ ильэсым щилэ мазэм и 1-м къыщгэжъягъеу 2024-рэ ильэсым тигъэгъазэм и 31-м нэс зыныбжь ильэс 60 хъущт хъульфыгъэхэм, зыныбжь ильэс 55-рэ икъущт бзыльфыгъэхэм;»;

2) я 4-рэ Iахыр мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«4. Пенсионерхэм, 2019-рэ ильэсым щилэ мазэм и 1-м къыщгэжъягъеу 2024-рэ ильэсым тигъэгъазэм и 31-м нэс зыныбжь ильэс 60 хъущт хъульфыгъэхэм, зыныбжь ильэс 55-рэ икъущт бзыльфыгъэхэм атетхэгэе автомобиль псынкленхэм, мотоциклхэм, моторолперхэм ашыщэу зымкэ мы Законым ия 2-рэ статья зигугу къышырэ ставкэм ипроцент 50 фэдиз транспорт хэбзэлахъэу аты. Пенсионерхэм, 2019-рэ ильэсым щилэ мазэм и 1-м къыщгэжъягъеу 2024-

рэ ильэсым тигъэгъазэм и 31-м нэс зыныбжь ильэс 60 хъущт хъульфыгъэхэм, зыныбжь ильэс 55-рэ икъущт бзыльфыгъэхэм атетхэгэе нэмькэ транспортхэм къэхзэлахъыр зэрэштэу аты.».

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым къячэ иэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ нэуж зы мазэ зытешлэкэ, транспорт хэбзэлахымкэ зичээзу пальэр къызысыкэ ары мы Законым къячэ иэ зыхъурэр.

Адыгэ Республикэм и Лышъхээ Къумпыйл Мурат

къ. Мыекъуапэ,
йонигъом и 24-рэ, 2018-рэ ильэс
N 172

Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэ и Министерствэ иунашъу

Республикэ зэнэкъою «Йофшэним икъэухумэнкэ организацье анахь дэгъу» зыфиорэр зэхэшгъэным

Йофшэним икъэухумэнкэ организацье пэрытхэм яйофшакэ пропагандэ шыгъэним, производственне шьобжхэр атешагъе мыхъунхэмкэ, сэнэхъятим епхыгъэ узхэр къымыгъэйтэгъэнхэмкэ организациехэм юфху ашызэрхъэрэг гъэлэшыгъэним, йофшэним чылгэхэм щынгэйончхэу ашылжэйнхэмкэ йофшохъюм язэшшохъын цыфхэм анахь къытырадзэним атэгъэпхъягъеу **унашъо сэшы:**

1. Республике зэнэкъою «Йофшэним икъэухумэнкэ организацье анахь дэгъу» зыфиорэр (ыуукжэ республикэ зэнэкъою тозэ дгъэкошт) зэрэзэхажэрэ шыкленхэм ехыллагъэ положинеу гудзээм диштэу ухэсигъэнхэу.

2. Йофшэн зэфыщытикхэмкэ, йофшэним икъэухумэнкэ ыкы социальнэ гүсэнгъэмкэ иотдел ипашу Ф. А. Бэрзэджыр республике зэнэкъоюм изэхэшэн фэгъэзгъэнхэу.

3. Йофшэнимкэ ыкы цыфхэр социальнэ ухъумэнхэмкэ чылгэ къулыкъухэм япашхэмрэ къэлэ койхэм ыкы муниципальнэ районхэм чылгэ зыгъэйоршэжынмкэ якъулыкъухэмрэ къалхэм, районхэм яорганизацехэм республикэ зэнэкъоюм иапэрэ чээсуу щызэхажэнхэу.

4. Къэбар-правовой отделим ипашу И. С. Шыныахынм мы унашъор Адыгэ Республикэм йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэ и Министерствэ исайт ригъэхъяну, гъэзэтхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэхъирэ тедзэгъюу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэцугъэ зэхэгъэцугъэхэр» зыфиорэр къацахиутынэу.

5. Адыгэ Республикэм йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэ и Министерствэ 2015-рэ ильэсым шекигъюм и 16-м ышыгъэ унашъору N 338-р зытетэу «Республикэ зэнэкъою «Йофшэним

икъэухумэнкэ организацье анахь дэгъу» зыфиорэр зэхэшгъэным ехыллагъэм» (Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабээ игъэцэлкэ къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайтэу <http://www.adygheya.ru> зыфиорэр 2015-рэ ильэсым шекигъюм и 15-м, гъэзэтэу «Советскэ Адыгейим» 2015-рэ ильэсым тигъэгъазэм и 5-м къархыагъеу къячэ имылжъяу лъйтэгъэнхэу.

6. Мы унашъор зэрагъэцакээрэ министрэм игудзээ И. В. Ширинам гъунэ лъифынэу.

7. Зыклатхэхэрэ щегъэжъягъеу мы унашъор къячэ иэ мэхъу.

Министр

